

Въ по-вечето случаи болните извличатъ полза за болестта си не отъ водата собствено, а отъ нейната топлина, която, като дѣйствува на кожата, отгонва отъ нея кръвта къмъ вътрешните органи (студената вода) или я привлича отъ вътрешните органи къмъ кожата (топлата вода) и по тойзи начинъ усилва кръвообращението, усилва обмяната на веществата въ организма — явява се усилена потребност въ всаждане на нови вещества въ тѣлото и пр.

Впрочемъ освѣнъ температурата (топлината) едва ли може да се отрича, че и самата вода не прониква чрезъ кожните шупли (пори) на тѣлото и съ растопените въ нея минерални вещества не дѣйствува непосредствено на кръвта и на скритите въ разните органи болести. И на това именно дѣйствие е основано тѣхното огромно значение въ терапията на многочисленни вътрешни нервни и накожни болести.

Физиологическото дѣйствие на топлите собствено води е двояко: тѣ съ своята температура възбуджатъ кожната дѣятельност, раздражаватъ кожата, способствуватъ кръвообращението, укрепляватъ и оживяватъ нервната система и помогатъ на болести, които зависятъ отъ упадъка на нервната дѣятельност, излѣчаватъ разни накожни болести, като свърбежъ, лишай и пр. Полезни сѫ за ревматизма, за нечисти язви и заедно съ сърните води способствуватъ за откритието на скрити сифилисъ и пр.

а) Хисарски бани.

Остатки отъ староримските видове, които обикалятъ Хисаръ-бани сѫ доказателство за съществуванието на едновременни градъ.

Възможно е да мислимъ, че хисарските бани сѫ останци на антически Диоклетианополисъ, който се е намиралъ на съверъ отъ Пловдивъ.

Хисарските бани иматъ 5 големи извори (Хавусъ, Чулуджа, Инджезъ, Момина, Кюпчезъ) оградени съ здание и други още много непокрити марнички или студени (Парилка, Долно-банче и пр.).